

POSTANOWIENIE

28 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 28 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa J. S., A. S. i M. S.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w G.
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
na skutek skargi kasacyjnej M. S.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 13 marca 2018 r., I ACa 895/17,

1. **umarza postępowanie kasacyjne na podstawie art. 182 § 1 pkt 5 w zw. z art. 391 § 1 oraz art. 398(21) k.p.c.;**
2. **umarza wzajemnie koszty postępowania kasacyjnego;**
3. **przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Łodzi na rzecz radcy prawnego P. W. kwotę 5 400 złotych, w tym podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce M. S. z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

[wr]

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrokiem z 13 marca 2018 r. oddalił apelacje powodów J. S., A. S. i M. S. od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi, którym oddalono ich powództwo przeciwko Bankowi S.A. w G. o pozbawienie wykonalności tytułów wykonawczych. Od tego wyroku skargę kasacyjną wniosła M. S., która zmarła [...] grudnia 2018 r. Sąd Najwyższy postanowieniem z 29 stycznia

2019 r. zawiesił postępowanie kasacyjne (art. 174 § 1 pkt 1 w zw. z art. 398¹² k.p.c.).

Zgodnie z art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. sąd postanowi podjąć postępowanie z urzędu, gdy ustanie przyczyna zawieszenia, w szczególności – gdy przyczyną zawieszenia była śmierć strony – z chwilą zgłoszenia się lub wskazania następców prawnych zmarłego albo z chwilą ustanowienia we właściwej drodze kuratora spadku. W niniejszej sprawie, nie zostali wskazani następcy prawni zmarłej powódki ani nie zgłosili się do Sądu Najwyższego, wykazując, że są jej następcami prawnymi. Sąd Najwyższy nie został również powiadomiony o ustanowieniu kuratora spadku.

Sąd umarza postępowanie zawieszone z powodu śmierci strony po upływie pięciu lat od daty postanowienia o zawieszeniu postępowania z tej przyczyny (art. 182 § 1 pkt 5 k.p.c.). Umorzenie postępowania w przypadku śmierci strony może nastąpić także w postępowaniu kasacyjnym przed Sądem Najwyższym (zob. postanowienia SN z 26 października 2007 r., IV CKN 1267/00, i z 28 czerwca 2022 r., I PK 219/16). Z uwagi na upływ ponad pięciu lat od daty wydania przez Sąd Najwyższy postanowienia o zawieszeniu postępowania kasacyjnego z powodu śmierci skarżącej, należało umorzyć postępowanie kasacyjne na podstawie art. 182 § 1 pkt 5 w zw. z art. 391 § 1 oraz art. 398²¹ k.p.c.

Stosownie do art. 182 § 4 w zw. z art. 391 § 1 oraz art. 398²¹ k.p.c. Sąd Najwyższy umorzył wzajemnie koszty postępowania kasacyjnego oraz na podstawie § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – mając na uwadze wyroki Trybunału Konstytucyjnego: z 20 kwietnia 2023 r., I SK 53/22 i z 19 kwietnia 2023 r., SK 85/22 – orzekł o kosztach pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym. Ustalając wysokość wynagrodzenia należnego pełnomocnikowi z urzędu należało zastosować w drodze analogii unormowania dotyczące ogólnych stawek zastępstwa procesowego, z pominięciem § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tekst

jedn. Dz.U. 2023 r., poz. 2437). Motywem powołanych wyroków Trybunału Konstytucyjnego był zrównanie sytuacji pełnomocników z urzędu oraz z wyboru. Powiększenie wynagrodzenia przyznanego ze Skarbu Państwa o podatek VAT nie ma zatem uzasadnienia, bowiem skutkuje lepszym traktowaniem pełnomocnika z urzędu.

[SOP]

(r.g.)